

List mému dítěti

Když jsme pak bez tebe domů šli těžce,
co krok se mi zdálo, že pukne mi srdce!
Vzpomínky pláčem jsem zkrápěla, věř mi,
a přece jsem šťastna, že tebe tu není!
Tu cizí paní, jež se tě ujala,
čísi už ruka do nebe zapsala.

Já žehnám jí každíčkým dechnutím svým,
- že nelze jí splatit tu lásku, to vím.

Tereziín 1942

Ilse W e b e r o v á

SSSR. O přehřešcích novinářů píše Fjodor Burlackij na stránkách "Sovětskoj kultury": "To my, novináři neseme odpovědnost vůči společnosti za hodně "děr" v informacích o okolním mezinárodním světě...Neinformovali jsme o technologické revoluci na Západě, o vzniku nových, silných střediscích hospodářských /např. v Brazílii, Argentíně, Singapuru/, o druhé "zelené revoluci" v zemědělství, o genetickém inženýrství atp. Opoždění v řešení problémů technologické revoluce, to je cena za odizolování našeho společenství od důležitých pramenů informací. Posilujeme se porovnáváním našeho rozvoje s úrovní období poválečného či předválečného a někdy i s před r.1913. A mezitím vůkol nás se urychleně rozvíjí celý svět. Vlastní techniku a hospodářství můžeme rozvíjet pouze na základě obohacování se o vzájemné zkušenosti, a ne v konfrontaci se všemi jinými civilizacemi". Polityka 25/87.

SSSR. Mahmud Esembajev, Čečeno-Ingus, zvolený do Nejvyššího sovětu SSSR "Velmi hezky řekl M.Gorbačov, že nesmí být u nás "bíléh míst" v historii... Nikdo se neosmělil říci ruskému národu proč za na jakém základě byly vyhnány z rodné země celé národy, lidé byli zbaveni osobních dokladů, nařizeno jim celé roky žít ve vyhnanství...Celá těžká historie přesídlení je mou zkušeností. V r.1944, kdy byl vyvržen v jedné chvíli můj národ, jsem byl solista baletu a hlavním tanečníkem pjatigorského divadla hudební komedie". Polityka 25/87.

Polsko. Andrzej Malachowski:"...Těžko pochopit, proč od mnoha let příslušník policie přestal se nám spojovat s pořádkem v nejširším smyslu slova, ale zůstal výlučně symbolem pořádku právně-politického. V mnoha zemích je tomu jinak...". Křk "Rada narodova" 23.5.1987.

Polsko. Prof.dr.Wladyslaw Findeisen, předseda Prymasové společné rady: "Mnoho ambiciózních mladých lidí, např. po získání titulu doktora, touží jet za hranice, aby tam zkusili svoje síly a kvalifikaci. Přeji jim všem,aby se jim to podařilo. Práce v jiných podmínkách, poznávání jiných společností, umožňuje často se osvobodit z komplexu méněcennosti, utvrdit se v přesvědčení, že v Polaku nabyté vědomosti, v mnoha případech takže i úroveň zde prováděných výzkumů, nemusí ustupovat tomu, co je možné se naučit či co možno dělat v jiných místech. Je jednak jedna podmínka: t ř e b a s e v r á t i t. Třeba se vědecky rozvíjet, získat zkušenosti a takto získané možnosti obrátit k potřebě našeho,ne cizího společenství". Tygodnik Powszechny 31.5.87.

Čína. Přes 20 let,do r.1980, pracovalo 800 milionů venkovanů rozškatenkováno do více než 50.000 komun. Platil pro ně zákaz volného stěhování a rovnostářský systém "železné misky rýže", který ubíjel debemenší výhonek iniciativy a zájmu jednotlivce o lepší výsledky. Zlom přinesla zemědělská reforma vyhlášená na prosincovém zasedání ÚV KS Číny v r.1978. Půda komun byla rozdělena mezi jednotlivé rodiny na základě smlouvy o pronájmu na 15, někde i 20 vyjimečně 30 let. První fáze reformy přinesla:hruba tyto výsledky: v r.1984 byla docílena rekorání sklizeň 407 milionů tun obilí...Příjmy venkovanů za prár let stouply několikanásobně...Rudé právo 26.května 87.

Rumunsko. Michail Gerbačov v Bukurešti: "...Všichni si vážíme socialismu zanlčují-li se však některé nedostatky pak tyto nedostatky nezbytně narůstají. Polopravda je horší než omanný prostředek. Může na čas utlumit a zahnat bolestivé jevy, ale nevyléčí je... Rudé právo 27.května 87.

ČSSR. Hladovka za Pavla Wonku. Infoch 9/87. Vážení přátelé!

Možná, že je Vám znám případ Pavla Wonky. Pavel Wonka z Vrchlabí byl 26.5.87 odsouzen za pobuřování a útoky na veřejné činitele k 21 měsícům nepodmíněně do II. nápravné skupiny a ke 3 letům následného ochranného dohledu. Rozsudek ještě nenabyl právní moci.

Pavel je ve vazbě od 26.5.1986. Rozhodli jsme se uspořádat řetězovou hladovku za jeho propuštění a osvobození. /Začala 13.6.1987 v 17,30 hod./ Každý účastník této akce nejí 24 hodin, od 17,30 do 17,30 následujícího dne. /Je možno pít vodu, neslazené minerálky, není-li vyhnutí, tedy i trochu kávy bez cukru./ Zároveň každý odesílá druhého dne dva korespondenční lístky /dopisy/:

1/ krátký pozdrav Pavlovi do vězení /stačí podpis křestním jménem nebo "účastník řetězové hladovky"/ - adresa: Pavel Wonka /nar.23.1.1953/, PÚ 614/09, Praha 6 - Ruzyně 161 02.

2/ stručnou žádost o jeho propuštění - adresa: Nejvyšší soud ČSR, náměstí Hrdinů 1300, Praha 4 - 140 04.

Žádost může být tohoto znění: Žádám o propuštění Pavla Wonky z vazby /nar. 23.1.1953, t.č. ve věznici č.1, Praha 6 - Ruzyně/ a o jeho osvobození. Na podpoření této žádosti se účastním řetězové hladovky zahájené 13.6.1987.

Pokud byste byli ochotni se k nám připojit a vyjádřit tak Pavlovi svou úctu a podporu, dejte to prosím vědět na adresu: Hana Jüptnerová, gen.Svobody 816, 543 01 Vrchlabí /telefon 3388/. Zároveň můžete udát, který den v týdnu s Vám nehodí. Byli bychom rádi, kdyby tato akce nebyla přerušena a kdyby trvala pokud možno tak dlouho - do odvolacího řízení /?/.

Věříme, že pravda a láska nakonec zvítězí. Věříme v sílu solidarit s pronasledovanými a trpícími.

Vrchlabí 15.6.1987 Za přátele Pavla Wonky z Vrchlabí Hana Jüptnerová.

Polsko. Kisiel: Jeden můj recenzent mé knížky, posmívajíc se mému marxocentrismu v myšlení, napsal, že u mne "běží-li po ulici pes s kulhavou nohou, tak to určitě pro to, že máme takové zřízení" /Jan Kurowicki/. Ovšem autor těch slov má větší pravdu, než si myslí: já opravdu uvažuji tak, že u nás všechno záleží od zřízení. A že je to zřízení jediné svého druhu, což říkám bez zlosti a navíc s jistým pobavením.

Organizátoři a obhájci našeho systému své úkoly pojímají jako přibližování se, nezávisle od těch či oněch komplikací, do více toho co MÁ BÝT s lidskostí. Takže do celkového charakteru této vize, čili do vlastních cest postupu lidskosti, pochybnosti v tom systému by nemělo být: ty jsou jasné a negovat je může pouze člověk temný, neuvědomělý. Jestliže se místy teorie neshoduje s praxí, to je pouze otázka druhohradých těžkostí, a především ČASU. Systém vlastnický, pluralistický, soukromý se vyvíjel celé věky, naleznouc své korunování dnes v současném kapitalismu, dejme tedy rovněž čas socialismu, nepokřbívajíc ho předčasně v důsledu druhohradých, náhočných komplikací a těžkostí.

Já to těžký výběr, zvláště když se nalézám mezi dvěma světy: východním a západním, plánovaným a svobodně-tržním, zideologizovaným odshora a zliberalizovaným zdola. Jak si v tom poradit? Ať se tedy porovnají pro srovnání dvě literatury německé: NDR a NSR? Neboť Němci se našli v situaci zároveň paradoxní leč také pro náš evropský svět klasické: ten samý jazyk i tradice a dva systémy, jeden zaprojektovaný čili intelektuální, druhý vyrůstající z materiální a praxe čili organický, fyziologický.

Se socialistickým realismem jsem bojoval od dávna, přímo od r.1945, kdy se teprve rodil. Ale nerozumím jedno: jak je možno se divit rozhodnutím mladých lidí, že v Polsku zničeném, vymorávaném, bez střední vrstvy, kapitálu i průmyslu, znivelizovaném mnohokrát přes nejukrutnější v dějinách válečnou válku, smrti, šílenství různého totalitarismu, ničící všechny tradiční pojmy i společné vize, v Polsku v novém teritoriu, v Polsku poválečném, zkrátka že ti mladí lidé uvěřili na jistý čas v absolutní možnosti a jistoty systému ZAPROJEKTOVANÉHO. A v co měli uvěřit, co měli tehdy na výběr, zvláště zbavení informací? Co jim dával zharanělý a ničemu ze zaviněné jím války nerozumějící, egoistický Západ?!...Vlastním v šuplíku a v kredenci sebrané spisy Marxe a časem si je pročítám. Ovšem, nasmát se z chybných předpovědí či historických naivností je možno, ale přesto nakonec /----/ přece je to naše "evangelium", přece podle něho je vychováván náš život! Pouze dětinský člověk a lehkomyšlný to může neocenit! Tygodnik Powszechny 24/87.